

කිරි කඩ හේළේ

“ආයතනික මානසිකත්වය” යන යෙදුම අප මින් පෙර අසා නැත. පිටින් ගෙන්වීමේ ප්‍රවණතාව හැඳින්වීමට අපි එය යොදා ගන්නෙමු. මව් බිමේ සිටින බොහෝ දෙනෙකු පිට රට දේ අගය කරනා බව රහසක් නො වේ. වෙනත් රටක සිටිය දී එහි අවට ඇති සම්පත් වලට වඩා මව් බිමේ දේ අගයයිම එක අතකින් සුනදායි වේ. එසේ වුව ද එහි ඇත්තේ ද ආනයන-ක මානසිකත්වය ම නෙවේ ද ? මෙය කෙතරම් දරුණු වී ඇතිදැයි කිවහොත් එක්තරා සංගත තැටියක් එළි දැක්වූ වේදිකාවක අසන්නට ලැබුණේ මෙහි දී සරු ගී පද රචනා සොයාගත නොහැකි වුණා බැවින් ඒවා මව්බිමෙන් ගෙන්වා ගත් බවයි. එහෙත් අප අතර සිටිනා නිර්මාණ කරුවන්ගේ නිර්මාණ මව් බිමේ දී ඇඟයුණු අවස්ථා කීපයක් ම පසුගිය කාලයේ ඇසීමට ලැබිණ. මෙහි සරු නිර්මාණ බිහි නො වන්නේදැයි දෙවරක් සිතා බැලීම සඳහා ම මෙවර සමවැදූම වෙනුවෙන් තෝරාගනු ලැබුයේ මෙහි අප අතිර වෙසෙනා සහාදයෙකු විසින් පබැඳූ, එමෙන් ම අප අතර වෙසෙනා ගායන ශිල්පිනියක විසින් ගැයූ ගීයකි.

ගීත රචකයෙකු වශයෙන් අප හඳුනාගෙන නො සිටිය ද මව් බිමේ මෙන් ම මෙහිදී ද පුවත් පත් මාධ්‍යවේදියෙකු වූ ටියුඩර් අමරසේනගේ පද රචනාවකි, “කිරි කඩ හේළේ”, ශ්‍රී ලංකාවෙන් මෙරටට සංක්‍රමණික අපගේ දෙවන පරපුරට අයත් ශිල්පියකි. කාන්තා සඳුමාලි ගායිකාව, ඇයගේ “සඳු කැළුම්” සංගත තැටියේ ඇතුළත් “කිරි කඩ හේළේ” ගීතයට තනුව නිර්මාණය කළේ මහානාම වික්‍රමසිංහ කට්ඨාචාර්ය වරයායි. මෙම ගීතයට අමතරව ටියුඩර් අමරසේනගේ ගීත එකතුවේ තේමා ගීය වන “සරත් සඳු කැළුම්” ගීය ද රචනා කර ඇත්තේ ය.

සංගත තැටිය එළිදැක්වූ දා නිවේදන කටයුතු කළ ප්‍රවීණ රංගන ශිල්පි ජය ශ්‍රී චන්ද්‍රජිත් ගේ දියණිය වන මිලංකා මහත්මිය කිරි කඩ හේළේ පෝරුවේ චාරිත්‍රය පිළිබඳව පුරාවත ගෙන හැර දක්වමින් රසිකයින් දැණුවත් කළා ය. පෙර කල එක් බමුණු දියණියක සරණ පාවා ගැනීමට සිටි තරුණයෙකු සිය විවාහ මංගලෝත්සවයේ දී ඇයගේ මව්ට තෑගි කරන්නේ මොනවාදැයි ඇසිලූ. එවිට මව් බැමණිය කියා සිටියේ රෙදි කවිචියක් පෙඟවීමට තරම් මව් කිරි ප්‍රමාණයක් ඇය සිය දියණියට පොවා ඇත බවත්, එය සිහිපත් කිරීම ප්‍රමාණවත් බවත් ලු.

අතැඟිලි බැඳෙන
මංගල දිනයේ
මල් කැටයම් ලූ
රන් දම් නැතිවට
රැගෙන එන්න කිරි කඩ හේළේ

සහපිරිවර හා දෝලා නො පතම්
දිව සළු මාලිග අමරස නො පතම්
අතැඟිලි බැඳෙන මංගල දිනයේ
පුදනට බැතිගෙන් පෙම්බර මව් හට
ගෙන එනු මැන කිරි කඩ හේළේ

කළ සොළෙසක මව් කිරි බි ඇත්තෙමි
පාරම් පුරනා මව් ගුණ දන්නෙමි
අතැඟිලි බඳිනා මංගල දිනයේ
පුදනට බැතිගෙන් පෙම්බර මව් හට
ගෙන එනු මැන කිරි කඩ හේළේ

රචනය: ටියුඩර් අමරසේන
තනුව හා ගායනය: මහානාම වික්‍රමසිංහ
ගායනය: කාන්තා සඳුමාලි

ඒ අනුව තරුණයා සිය විවාහ දිනයේ දී ඒ මව් කිරිවල ණය ගෙවීම සංකේතවත් කරමින් රෙදි කවිචියක් සිය මනාලියගේ මවට පිදුවෙ ලු. ඒ රෙදි කවිචිය යි “කිරි කවිචිය”, අදටත් “කිරි කවිචිය” නැතහොත් “කිරි කඩ හේළය” නැන්දනිය වෙත මනාල මහත්මා පුදන්නේ ඒ චාරිත්‍රය අනුවයි.

ටියුඩර් අමරසේනගේ සිය ගී රචනාවෙන් මීට තවත් යමක් එක් කරයි. දරුවකු සාමාන්‍යයෙන් මව් කිරි කළ සොළෙසක් නැතහොත් දහසයක් බොන බවයි. බුදු බව පතා හෝ නිවන් මඟ පතා පාරම් පුරන්නෝ ය අපගේ මව්වරු, එවන් මව්ට බැතිගෙන් පිදීමට නො වරදවා ම කිරි කඩ හේළය රැගෙන එන ලෙසටයි මේ පෙම්වත් දියණියගේ ඉල්ලීම, පෙර කල මනාලිය කැන්දාගෙන යාම සඳහා මනාලයා පැමිණෙන්නේ සහපිරිවර සමඟිනි. ඇය ව කැන්දාගෙන යනනේ දෝලාවෙහි. නමුත් මේ පෙම්වත් දියණිය මේ කිසිවක් නො පතන්නී ය. ඇය දිව්‍යමය සළු පිළි, මාලිගා, අම රස බොජුන් නො පතන්නී. මව්ට පිදීමට කිරි කඩ හේළය නම් පතන්නී ය. මල් කැටයම් කළ රන් මාල නැතිවට ඇයට එය අගනේ ය. කුමක් සඳහා ද ? පාරම් පුරනා ඇයගේ මවට බැතිගෙන් පිදීමටයි.

හුදෙක් මතුපිටින් පෙම් ගීයක් ලෙසින් පෙනුන ද මෙම පදමාලාව අළුත් ම ආකාරයකින් ලියැවුණ මව් ගුණ ගීයක් නොවේ ද ? දිගට ලියැවී ඇති සේ පෙනුන ද, අමරසේකරයන් යොදාගෙන ඇත්තේ සීමිත වචන ටිකකි. වචන ටිකකින් මෙවන් ප්‍රබල අදහසක් නැවුම් කෝණයකින් ඉදිරිපත් කිරීම සැබැවින් ම ප්‍රශංසනීයයි. අපගේ සිරිත් විරිත් පිළිබඳව ද ඉඟියක් රසිකයින්ට ලබා දෙමින් ලියවෙන මෙවන් හරවත් ගී පද රචනා අප වඩාත් අගය කළ යුතුවෙයි. පද වලින් චිත්‍රණය කරනා අතීත පසුබිම අරුතට වඩාත් ගැඹුරු

බවක් ලබා දෙයි.

මංගලෝත්සවයක සිරිත් අතර කිරි කඩ හේළය පිදීමත්, මව් එය හිසින් ගෙන ඉවතට යෑමත් හැඟුම් බර අවස්ථාවකි. මේ හැඟුම් බර බව කැටි කළ තනුවක් මහානාම වික්‍රමසිංහගේ විසින් නිර්මාණය කර ඇත්තේ ය. නොයෙකුත් ස්වර සංගතිවලට අනුව “රැගෙන එන්න කිරි කඩ හේළේ” පදය ගැයිමට සැළැස්වීමෙන් ඒ හැඟීම් බර බව වඩාත් උද්දීපනය කරවන අතර, එය වාර ගණනාවක් ගැය-මට සැළැස්වීමෙන් අසන්නාගේ අවධානය ඊට දැඩි ලෙස යොමු කරවා ගනියි.

බටහලා, වයලීන වැයෙමින් ඇරඹෙන සංගීත බණ්ඩවලට තාලය පුරන්නේ බටහිර තාල වාද්‍ය කට්ටලයයි. අනතුරුව භාමෝනියම් භාණ්ඩය වැයෙන කෙටි වාද්‍ය බණ්ඩයකින් තාල පිරිම තබාලවට භාරවෙයි. එම කෙටි වාද්‍ය බණ්ඩය නූර්ති ගීයක පරිසරය මවයි. ඒ පදරුත් අනුව ඊට ගැලපෙන පරිසරයක් මැවීමට ද ? සහපිරිවර සහ දෝලා රැගෙන මනාලිය කැන්දාගෙන යාමට ආ පෙර කල සිහිගැන්වීමට කළ උත්සාහයක් ලෙසින් ද හැඟෙයි. කෙසේ වුවද තනුවේ ඇති භාවමය ගුණයට සමවදිනා රසිකයා එය කෙළෙසින් විඳිනවා ද යන්න ගැටළුවකි.

පසුගිය දස කවසරක කාලය පුරා-වට ම මෙල්බන් වේදිකාවේ කාන්තා සඳුමාලියගේ ගායන කුසලතාවය වින්දෙමු. හැඟීම් බරව ගැයිමට කවදත් දස්කම් දැක්වූ ඇය ආචාර්ය ෂෙල්ටන් ප්‍රේමරත්නයන් සෙවනේ වැඩිදුරටත් සිය

ශිල්පීය කුසලතා නංවාගත්තිය. මේ සියළු දේ කැටි කොටගෙන ඇය “කිරි කඩ හේළේ” පදමාලාවටත් ඊට නිර්මාණය වූ තනුවටත් සිය උපරිම සාධාරණය ගායන-යෙන් ඉටු කරන්නීය.

සිසිඞ දිසානායක

